Włoski A1

Kompletny kurs języka włoskiego do komunikacji codziennej i zawodowej.

www.colanguage.com

Copyright © 2026 coLanguage
Published by coLanguage - https://www.colanguage.com
Zespół redakcyjny: zespół akademicki i dydaktyczny coLanguage
Recenzja naukowa: Uczelnie partnerskie i współpracujący nauczyciele

Ta książka jest wydana przez Edutalent S.L.
Calle Llauradors 3, ESC. C, PT. 19
46024 València, Hiszpania
NIF. B40622912

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej publikacji nie może być reprodukowana, przechowywana w systemie odzyskiwania danych ani transmitowana w jakiejkolwiek formie lub w żaden sposób bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy, z wyjątkiem wykorzystania edukacyjnego przez szkoły i nauczycieli na żądanie.

W aplikacji coLanguage dostępne są ćwiczenia audio i wideo, ćwiczenia wymowy oraz interaktywne zadania.

https://app.colanguage.com/pl/wloski

Szkoły i nauczyciele mogą się z nami kontaktować w sprawie druków hurtowych i tłumaczeń na wiele języków.

Kontakt: support@colanguage.com

Podziękowania

Ten kurs był testowany w prawdziwych salach lekcyjnych na ponad 300 uczniach.

Jesteśmy wdzięczni organizacjom i instytucjom, które udzieliły wsparcia, dzieliły się wiedzą i prowadziły programy wymiany.

Partnerzy strategiczni:

- [ES] Marina de Empresas (powiązany z University of Valencia i UPV): Wsparcie logistyczne i strategiczne
- [DE] Uniwersytet w Siegen: Dydaktyka i testowanie pedagogiczne

Programy wymiany (pedagogika):

- University of Udine
- Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia

Programy wymiany (IT i tworzenie aplikacji):

- [BE] Karel de Grote Hogeschool Antwerpen
- [DE] HTW University of Applied Sciences Berlin
- [FR] Université Côte d'Azur
- [NL] Fontys University of Applied Sciences
- [IT] Politecnico di Milano

Niniejsza książka jest zgodna z wytycznymi językowymi ustalonymi przez: Università per Stranieri di Perugia.

Programy współpracy zostały sfinansowane dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej.

Chcielibyśmy podziękować wszystkim nauczycielom, którzy przyczynili się do powstania tej książki, za ich zaangażowanie i współpracę.

Co osiągniesz dzięki temu kursowi?

Nauczysz się mówić, rozumieć, czytać i pisać w codziennych, zawodowych i towarzyskich sytuacjach.

Ta książka nadaje się do samodzielnej nauki (z aplikacją) lub do pracy z nauczycielem.

- Używaj praktycznego słownictwa do codziennego życia i pracy
- Rozumieć język mówiony i pisany
- Przygotuj się do oficjalnych egzaminów, takich jak CILS, CELI

Dla kogo jest ta książka?

Ta książka jest przeznaczona dla dorosłych profesjonalistów, którzy chcą strukturę i szybkie postępy.

Każda lekcja ma przejrzystą strukturę:

1. Słownictwo i przydatne zwroty
2. Dialogi i sytuacje codzienne
3. Jasne wyjaśnienia gramatyczne
4. Ćwiczenia z przewodnikiem z praktyką krok po kroku
5. Czytanie, słuchanie, mówienie i pisanie

Na końcu książki znajduje się pełna lista słownictwa i odmian czasowników jako materiał pomocniczy.

Samoocena - Poziom A1

- **Umiejętność słuchania:** Potrafię rozpoznawać podstawowe słowa i zwroty o sobie i otoczeniu, gdy są wypowiadane powoli.
- **Czytanie:** Rozumiem podstawowe słowa i proste zdania w prostych materiałach.
- **Umiejętność rozmowy (interakcja ustna):** Mogę komunikować się prosto, jeśli druga osoba mówi powoli i pomaga mi się wyrazić.
- **Umiejętność mówienia:** Potrafię używać prostych zwrotów, by opisać moje otoczenie i ludzi.
- **Writing:** Potrafię napisać proste pocztówki i wypełnić formularze danymi osobowymi.

Zeskanuj kod QR w każdej lekcji, aby otworzyć aplikację coLanguage.

Darmowy: audio i wideo, wsparcie książkowe, tłumaczenia i podstawowe ćwiczenia z kompletnymi odpowiedziami.

Z dostępem do kursu: informacja zwrotna dotycząca twojego pisania z AI, śledzenie postępów, raport o trudności, dodatkowe ćwiczenia, równoległe audio i pobieranie PDF.

App:
https://app.colanguage.com/pl/wloski/program/a1

Jak nauczyciel powinien korzystać z tego kursu?

Ten kurs zapewnia kompletny program zgodny z CEFR, obejmujący około 60–80 godzin nauczania. Zaprojektowany z myślą o zapracowanych nauczycielach, lekcje są gotowe do użycia i wymagają minimalnego przygotowania.

Każdy rozdział obejmuje:

- Strukturalny rozwój słownictwa
- Praktyka komunikacyjna oparta na sytuacjach dla kontekstów codziennych i zawodowych
- Prowadzone ćwiczenia gramatyczne
- Zintegrowane zadania czytania, słuchania, mówienia i pisania

Wizualne wsparcie dydaktyczne do użytku online i w klasie

Skanuj kod QR w każdej lekcji, aby uzyskać dostęp do materiałów cyfrowych wspierających nauczanie na żywo.

- Audio, wymowa i materiały wideo
- Dodatkowe ćwiczenia gramatyczne i zajęcia konwersacyjne
- Obrazy i materiały wizualne wspierające kontekstowe ćwiczenia w mówieniu
- Kopiuj arkusze do Google Docs lub podobnych narzędzi do ćwiczeń pisania na żywo

Zarządzaj grupami, zadaniami domowymi i przygotowaniem lekcji

Korzystaj z naszego portalu do zarządzania szkołą, aby organizować i wspierać swoich uczniów

- Monitoruj postępy uczniów, wyzwania i wyniki poprawek
- Wyślij zadania domowe i materiały do przygotowania lekcji (z tłumaczeniami) do grup

Więcej informacji o narzędziach cyfrowych: https://www.colanguage.com/pl/ucz-z-nami

Ocena i ewaluacja - Poziom A1

- **Zakres:** Posiada podstawowe słowa i zwroty dotyczące danych osobowych i sytuacji praktycznych
- **Dokładność:** Ma ograniczoną kontrolę podstawowych wzorców gramatycznych
- **Płynność:** Używa krótkich, gotowych zwrotów, z częstymi przerwami
- **Interakcja:** Może wchodzić w proste interakcje za pomocą podstawowych pytań i odpowiedzi
- **Spójność:** Łączy słowa za pomocą bardzo podstawowych spójników, takich jak „i”, „potem”.

Cele programu nauczania

#	Sytuacja	Skupienie na gramatyce	Kluczowe czasowniki
A1.1	**Pozdrowienia i Pożegnania** Termin docelowy: __/__/____	Zaimek osobowy	*essere, avere*
A1.2	**Podawanie swojego imienia** Termin docelowy: __/__/____	Alfabet włoski Wymowa włoska	*parlare*
A1.3	**Skąd jesteś?** Termin docelowy: __/__/____	Rodzajniki po włosku: Il, Lo, La, I, Gli, Le Rodzaj i liczba rzeczowników	*venire, vivere*
A1.4	**Liczby i liczenie** Termin docelowy: __/__/____	Liczebniki główne	*contare*
A1.5	**Rodzina** Termin docelowy: __/__/____	Przymiotniki dzierżawcze	*amare, stare*
A1.6	**Podawanie swojego wieku** Termin docelowy: __/__/____	Wyrazy pytające: "Quando?", "Quanto?",	*festeggiare, compiere*
A1.7	**Zawody i studia** Termin docelowy: __/__/____	Zaimek pytajny: "Quale?", "Dove?", "Perché?"	*studiare, lavorare*
A1.8	**Adres i dane kontaktowe** Termin docelowy: __/__/____	Czas teraźniejszy czasowników regularnych	
A1.9	**Dni tygodnia i części dnia** Termin docelowy: __/__/____	Przyimki: określanie pór dnia	*dormire, fare*
A1.10	**Pogoda** Termin docelowy: __/__/____	Przyimki ściągnięte (z rodzajnikiem)	*cambiare*
A1.11	**Liczebniki porządkowe** Termin docelowy: __/__/____	Liczebniki porządkowe	*ricordare*
A1.12	**Pory roku, miesiące i części roku** Termin docelowy: __/__/____	Stare per + bezokolicznik	*preferire, andare*
A1.13	**Czytanie zegara i mówienie o czasie** Termin docelowy: __/__/____	Jak powiedzieć, która jest godzina?	*conoscere, arrivare*
A1.14	**Daty kalendarzowe i święta** Termin docelowy: __/__/____	Jak tworzy się datę?	*decorare*
A1.15	**Codzienne jedzenie** Termin docelowy: __/__/____	Spójniki	*bere, mangiare*
A1.16	**Codzienne rutyny** Termin docelowy: __/__/____	Czasowniki zwrotne	*svegliarsi, vestirsi*
A1.17	**Gotowanie i pieczenie** Termin docelowy: __/__/____	Przymiotniki opisowe (aggettivi qualificativi)	*tagliare, mescolare, cucinare*
A1.18	**Pytanie o rzeczy** Termin docelowy: __/__/____	Wyrazy pytające	*ripetere, rispondere, chiedere*

A1.19 Ceny i pieniądze Termin docelowy: __/__/____	Nieokreślone: 'molto', 'tanto', 'poco' itd.	*pagare, comprare*
A1.20 Zakupy spożywcze Termin docelowy: __/__/____	Tryb rozkazujący – tu: Prendi, Va', Fai, ...	*prendere*
A1.21 W sklepie odzieżowym Termin docelowy: __/__/____	Czasowniki modalne: 'Potere', 'Dovere', 'Volere'	*indossare, provare*
A1.22 Części ciała Termin docelowy: __/__/____	Liczba mnoga rzeczowników	*descrivere*
A1.23 Wygląd fizyczny Termin docelowy: __/__/____	Zgoda przymiotników	*guardare, assomigliare*
A1.24 Kolory Termin docelowy: __/__/____	Użycie „piacere”	*odiare, piacere*
A1.25 Emocje i uczucia Termin docelowy: __/__/____	Passato prossimo z essere Passato prossimo z avere	*ridere, sentire*
A1.26 Zmysły i postrzeganie Termin docelowy: __/__/____	Przymiotniki w stopniu wyższym: „Più + aggettivo + di,” ...	*toccare, annusare*
A1.27 Kształty i formy Termin docelowy: __/__/____	Przymiotniki wskazujące: questo, quello	*misurare*
A1.28 Charakter i osobowość Termin docelowy: __/__/____	Stopień najwyższy względny: il più, il meno, i più, ...	*incontrare, sembrare*
A1.29 Stany fizyczne i odczucia Termin docelowy: __/__/____	Imiesłowy czasu przeszłego jako przymiotniki	*riposare, cadere, rilassarsi*
A1.30 Choroba i ból Termin docelowy: __/__/____	Przysłówki sposobu	*aiutare*
A1.31 Nasz dom Termin docelowy: __/__/____	Użycie c'è i ci sono	*convivere, muovere, pulire*
A1.32 Meble Termin docelowy: __/__/____	“Ci” vs “ce”	*chiudere, aprire*
A1.33 Zastawa stołowa Termin docelowy: __/__/____	Przysłówki miejsca: qui, qua, lì, là,...	*riempire*
A1.34 Sprzęty gospodarstwa domowego Termin docelowy: __/__/____	Przysłówki zakończone na -mente	*mettere, usare*
A1.35 Mieszkanie i zakwaterowanie Termin docelowy: __/__/____	Spójniki: 'allora', 'quindi', 'perché', 'anche'	*affittare, scegliere*
A1.36 Rośliny doniczkowe i rośliny ogrodowe Termin docelowy: __/__/____	Stare + gerundio	*crescere, seminare*
A1.37 Twoje zwierzęta Termin docelowy: __/__/____	'Andare a' + bezokolicznik	*giocare, correre*
A1.38 Codzienne usługi Termin docelowy: __/__/____	Przeczenie: 'Non', 'No', 'Neanche', 'Nemmeno'	*passare, aspettare*

A1.39	**Zamawianie jedzenia i jedzenie na mieście** Termin docelowy: __/__/_____	Forma grzecznościowa: vorrei	*ordinare*
A1.40	**Sport i ćwiczenia** Termin docelowy: __/__/_____	Przysłówki częstotliwości: sempre, spesso, mai	*perdere, vincere*
A1.41	**Opisywanie hobby** Termin docelowy: __/__/_____	Przysłówki czasu: dopo, prima, poi itd.	*disegnare, leggere*
A1.42	**Transport** Termin docelowy: __/__/_____	Wyrażenia miejsca: andare in, andare a, per, da, itd.	*camminare, guidare, guidare*
A1.43	**Pytanie o drogę i udzielanie wskazówek** Termin docelowy: __/__/_____	Wyrażenia określające miejsce: a destra, vicino a, ...	*ritornare, trovare*
A1.44	**Wieczór piątkowy na mieście** Termin docelowy: __/__/_____	Strona bierna z essere + imiesłów	*uscire, ballare*
A1.45	**Muzyka i sztuka** Termin docelowy: __/__/_____	Mowa zależna: “dire che”	*dipingere, cantare*

A1.1 Saluti e Addii

☐ Podstawowe powitania i pożegnania.
☐ Rozpoczynanie i kończenie rozmowy.
☐ Przydatne zwroty do użycia podczas lekcji (prośba o wyjaśnienie, powtórzenie itp.)

Ciao	*(Cześć)*	**Ci vediamo**	*(Do zobaczenia)*
Buongiorno	*(Dzień dobry)*	**Buona giornata**	*(Miłego dnia)*
Buon pomeriggio	*(Dobre popołudnie)*	**Come stai?**	*(Jak się masz?)*
Buonasera	*(Dobry wieczór)*	**Grazie**	*(Dziękuję)*
Buonanotte	*(Dobranoc)*	**Essere**	*(Być)*
A domani	*(Do jutra)*	**Avere**	*(Mieć)*
Arrivederci	*(Do widzenia)*		

1. Dialog: Paolo e Maria si incontrano al corso di italiano

Paolo:	Buongiorno, io sono Paolo. Piacere di conoscerti!	*(Dzień dobry, jestem Paolo. Miło cię poznać!)*
Maria:	Ciao Paolo, io sono Maria. Come stai?	*(Cześć Paolo, jestem Maria. Jak się masz?)*
Paolo:	Sto bene, grazie. E tu?	*(Mam się dobrze, dziękuję. A ty?)*
Maria:	Anch'io sto bene, grazie!	*(Ja też mam się dobrze, dziękuję!)*
Paolo:	Sei qui per studiare l'italiano?	*(Jesteś tu, żeby uczyć się włoskiego?)*
Maria:	Sì. E tu?	*(Tak. A ty?)*
Paolo:	Anch'io! Allora ci vediamo domani.	*(Ja też! W takim razie do zobaczenia jutro.)*
Maria:	Perfetto! Buona giornata!	*(Idealnie! Miłego dnia!)*

1. Perché Maria è al corso? *(Dlaczego Maria jest na kursie?)*
   a. Per andare al ristorante
   b. Per studiare l'italiano
   c. Per dire buonanotte a Paolo
   d. Per lavorare in ufficio
2. Quando si rivedono Paolo e Maria? *(Kiedy Paolo i Maria zobaczą się ponownie?)*
   a. Buonasera
   b. A domani
   c. Arrivederci
   d. Buon pomeriggio

1-b 2-b

2. Gramatyka: Zaimek osobowy

Zaimek osobowy w języku włoskim to: io, tu, lui, lei, noi, voi, loro.

1. Zaimki muszą zgadzać się z rodzajem (męskim lub żeńskim) i liczbą (liczbą pojedynczą lub mnogą) podmiotu.
2. Używaj zaimków męskich dla grupy składającej się tylko z mężczyzn lub grupy mieszanej.

Persona ***(Osoba)***	**Singolare** ***(Liczba pojedyncza)***	**Plurale** ***(Liczba mnoga)***
Prima *(Pierwsza)*	Io	Noi
Seconda *(Druga)*	Tu	Voi
Terza *(Trzecia)*	Lui / Lei	Loro

⚠ 1. **Lei** używa się także w liczbie pojedynczej w formie grzecznościowej.
2. Zaimka można pominąć: **Ho fame** (zamiast **Io ho fame**).

1. Buongiorno, _____ sono Anna, la segretaria. *(Dzień dobry, jestem Anna, sekretarka.)*
   a. io b. lui c. noi d. tu
2. Ciao, _____ andiamo in riunione, a dopo! *(Cześć, idziemy na zebranie, do później!)*
   a. Lei b. loro c. voi d. noi
3. Scusi, _____ è la professoressa di italiano? *(Przepraszam, czy Pani jest nauczycielką języka włoskiego?)*
   a. io b. tu c. Lei d. loro
4. Ragazzi, _____ avete domande sulla lezione di oggi? *(Dzieciaki, czy macie pytania dotyczące dzisiejszej lekcji?)*
   a. Lei b. lui c. noi d. voi

1*. io* ***2****. noi* ***3****. Lei* ***4****. voi*

3. Ćwiczenia

1. Ułóż poprawne zdania.

1. piacere. | sono | Maria | Buongiorno, | — | io
(Dzień dobry, jestem Maria — miło mi.)

_____

2. come | stai? | Ciao,
(Cześć, jak się masz?)

_____

3. fare una | Buon pomeriggio, | domanda? | professore, posso
(Dzień dobry, profesorze, czy mogę zadać pytanie?)

_____

4. favore? | ripetere, per | Scusi, non | capisco. Può
(Przepraszam, nie rozumiem. Czy może pan/pani powtórzyć, proszę?)

_____

5. il quaderno. | Ho una | penna, ma | non ho
(Mam długopis, ale nie mam zeszytu.)

_____

2. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Buongiorno, io sono Marco.	a. Piacere di conoscerti.
2. Come stai oggi?	b. a domani!
3. Devo andare adesso,	c. Sto bene, grazie.
4. Buonanotte,	d. ci vediamo domani.

***1-a**: Dzień dobry, jestem Marco. Miło mi cię poznać. **2-c**: Jak się dziś masz? Mam się dobrze, dziękuję. **3-d**: Muszę już iść, do zobaczenia jutro. **4-b**: Dobranoc, do jutra!*

3. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Io _____ studente di italiano e tu sei l'insegnante.
(Jestem studentem języka włoskiego, a ty jesteś nauczycielem.)
a. sono b. sei c. è d. siete

2. Buongiorno, io sono Anna e Lei _____ il professor Bianchi.
(Dzień dobry, jestem Anna, a Pan jest profesorem Bianchi.)
a. siete b. sono c. è d. sei

3. Scusi, professore, io _____ una domanda sulla lezione.
(Przepraszam, profesorze, mam pytanie dotyczące lekcji.)
a. hanno b. hai c. ha d. ho

***1**. sono **2**. è **3**. ho*

4. Odgrywanie ról - dialogi

Salutare un collega in ufficio

Marco, collega italiano:	*Buongiorno, Anna, come stai oggi?* *(Dzień dobry, Anno, jak się dziś masz?)*
Anna, nuova collega straniera:	*Ciao Marco, sto bene, grazie. E tu?* *(Cześć Marco, mam się dobrze, dziękuję. A ty?)*
Marco, collega italiano:	*Anch'io sto bene, grazie. Allora buona giornata e buon lavoro!* *(Ja też mam się dobrze, dziękuję. W takim razie miłego dnia i dobrej pracy!)*
Anna, nuova collega straniera:	*Grazie, Marco. A dopo, ci vediamo in riunione.* *(Dziękuję, Marco. Do później, widzimy się na spotkaniu.)*

1. Come saluta Anna Marco? Scrivi un altro saluto possibile al mattino.

_____

5. Ćwicz w parach lub z AI. (+)

1. Jesteś w małym biurze w Mediolanie. Wchodzisz rano i widzisz włoską koleżankę przy biurku. Przywitaj się w uprzejmy i prosty sposób. (Usa: Buongiorno, Come stai?, Grazie)

_____

2. Jesteś wieczorem na kursie włoskiego. Nauczycielka/nauczyciel wchodzi do klasy i chcesz ją/jego przywitać w sposób odpowiedni do pory. (Usa: Buonasera, professoressa/professore, Come sta?)

_____

Możliwe odpowiedzi

1. Buongiorno, come stai?
2. Buonasera, professoressa, come sta?

Chcesz ćwiczyć z nauczycielem? portal.colanguage.com/pl/teachers/it.

Ważne czasowniki	**Essere** *(Być)* Presente	**Avere** *(mieć)* Presente
io	sono	ho
tu	sei	hai
lui/lei	è	ha
noi	siamo	abbiamo
voi	siete	avete
loro	sono	hanno

A1.2 Dire il proprio nome

☐ Podaj swoje imię i zapytaj o imię kogoś innego
☐ Tytuły i sposoby zwracania się do ludzi. (Pan, pani,...)
☐ Przedstaw się

Il nome	*(imię)*	**La ragazza**	*(dziewczyna)*
Il cognome	*(nazwisko)*	**Chiamarsi**	*(nazywać się)*
Il signore	*(pan)*	**Come ti chiami?**	*(Jak masz na imię?)*
La signora	*(pani)*	**Mi chiamo ...**	*(Nazywam się ...)*
L'uomo	*(mężczyzna)*	**Piacere di conoscerti!**	*(Miło cię poznać!)*
La donna	*(kobieta)*	**Parlare**	*(mówić)*
Il ragazzo	*(chłopak)*	**Dire**	*(powiedzieć)*

1. Dialog: Sofia si è trasferita in una nuova città e incontra il suo vicino

Francesco:	Buongiorno! Lei è la nuova vicina?	*(Dzień dobry! Czy jest pani nową sąsiadką?)*
Sofia:	Buongiorno! Sì, mi chiamo Sofia Bianchi. Lei è il signor...?	*(Dzień dobry! Tak, nazywam się Sofia Bianchi. Pan jest panem...?)*
Francesco:	Mi chiamo Francesco Conti. Possiamo darci del tu, se vuoi.	*(Nazywam się Francesco Conti. Możemy przejść na ty, jeśli chcesz.)*
Sofia:	Perfetto, Francesco. Piacere di conoscerti.	*(Świetnie, Francesco. Miło mi cię poznać.)*
Francesco:	Il piacere è mio, Sofia. Abiti al secondo piano, giusto?	*(Mnie również miło, Sofia. Mieszkasz na drugim piętrze, prawda?)*
Sofia:	Sì, accanto alla porta rossa.	*(Tak, obok czerwonych drzwi.)*
Francesco:	Perfetto! Se hai bisogno di qualcosa, suona pure.	*(Świetnie! Jeśli będziesz czegoś potrzebować, po prostu zadzwoń.)*
Sofia:	Grazie mille, sei molto gentile!	*(Dziękuję bardzo, jesteś bardzo miły!)*

1. Come si chiama il vicino di Sofia? *(Jak nazywa się sąsiad Sofii?)*
   a. Si chiama Sofia Bianchi.
   b. Si chiama Francesco Bianchi.
   c. Si chiama Francesco Conti.
   d. Si chiama il signor Conti.
2. Dove abita Sofia? *(Gdzie mieszka Sofia?)*
   a. Al terzo piano, vicino alla porta blu.
   b. Al piano terra, vicino all'ascensore.
   c. Al secondo piano, accanto alla porta rossa.
   d. Al primo piano, vicino alla porta rossa.

1-c 2-c

2. Gramatyka: Alfabet włoski

Alfabet włoski ma 21 podstawowych liter i typowe dźwięki.

1. Podstawowych liter jest 21: od 'A' do 'Z' (bez J, K, W, X, Y).
2. Litery J, K, W, X, Y są używane w słowach obcego pochodzenia.

A: **Albero** ***(drzewo)***	J: **Jazz** ***(jazz)***	S: **Sole** ***(słońce)***
B: **Barca** ***(łódka)***	K: **Kayak** ***(kajak)***	T: **Tigre** ***(tygrys)***
C: **Casa** ***(dom)***	L: **Luna** ***(księżyc)***	U: **Uva** ***(winogrono)***
D: **Dado** ***(kostka do gry)***	M: **Mela** ***(jabłko)***	V: **Vento** ***(wiatr)***
E: **Elefante** ***(słoń)***	N: **Nuvola** ***(chmura)***	W: **Windsurf** ***(windsurfing)***
F: **Fiore** ***(kwiat)***	O: **Otto** ***(osiem)***	X: **Xilofono** ***(ksylofon)***
G: **Gatto** ***(kot)***	P: **Pizza** ***(pizza)***	Y: **Yacht** ***(jacht)***
H: **Hotel** ***(hotel)***	Q: **Quando** ***(kiedy)***	Z: **Zaino** ***(plecak)***
I: **Isola** ***(wyspa)***	R: **Rana** ***(żaba)***	

⚠ 1. Litera "H" jest niema. Przykład: **"hotel"** wymawia się **"otel"**.

3. Gramatyka: Wymowa włoska

Niektóre litery zmieniają brzmienie w zależności od samogłoski, która po nich następuje, oraz od połączenia z innymi literami.

1. C i G są miękkie przed 'E' i 'I'. Przykład: 'Ciao', 'Gelato'
2. SC jest miękkie przed 'E' i 'I': **scena**.
3. GN i GL tworzą unikalne dźwięki: **bagno**, **famiglia**.

Litera	**Przykład**
C/G + E/I	**Ci**ao ***(C**ześć)*
	Gelato ***(L**ody)*
C/G + A/O/U	**C**ane ***(P**ies)*
	Gatto ***(K**ot)*
CH/GH + E/I	**Chi**ave ***(K**lucz)*
	Ghiaccio ***(L**ód)*
SC + E/I	**Sc**ena ***(S**cena)*
SC + A/O/U	**Sc**uola ***(S**zkoła)*
GN	Ba**gn**o *(Ła**zi**enka)*
GL + I	Fami**gli**a *(Rod**zi**na)*

Litera	Przykład
Z	**Z**aino *(**P**lecak)* Pi**zz**a *(Pi**zz**a)*
CC, GG, LL, TT, ...	Frate**ll**o *(Brat)* O**tt**o *(Osiem)*

4. Ćwiczenia

1. Ułóż poprawne zdania.

1. di conoscerti! | il signor | Buongiorno, sono | Rossi. Piacere
(Dzień dobry, jestem pan Rossi. Miło mi cię poznać!)

_____

2. Marco | sono | Ciao, | Bianchi. | io
(Cześć, jestem Marco Bianchi.)

_____

3. ti | chiami? | Come
(Jak masz na imię?)

_____

4. cognome è | Il mio | Verdi. | Mi chiamo | Anna Verdi.
(Mam na imię Anna Verdi. Moje nazwisko to Verdi.)

_____

5. molto gentile. | Conti, è | la signora | Lei è
(To jest pani Conti, jest bardzo miła.)

_____

2. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Buongiorno, come ti chiami	a. e questo è il mio cognome.
2. Mi chiamo Marco Bianchi,	b. il suo cognome?
3. Questo è il mio nome	c. piacere di conoscerti.
4. Per favore, può ripetere	d. ?

***1-d**: Dzień dobry, jak się nazywasz? **2-c**: Nazywam się Marco Bianchi, miło cię poznać. **3-a**: To jest moje imię a to jest moje nazwisko. **4-b**: Proszę, czy może pan/pani powtórzyć swoje nazwisko?*

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie.

1. Chi parla in questo audio? *(Kto mówi w tym nagraniu?)*
   a. *Un ragazzo che cerca una signora.* b. *Uno studente che chiede il nome dell'insegnante.*
   c. *Un insegnante che dice il suo nome.*
2. Dove è più probabile che si trovino le persone che parlano? *(Gdzie najbardziej prawdopodobne jest, że znajdują się osoby, które rozmawiają?)*
   a. *In una stazione del treno, al binario.* b. *In un ufficio, tra colleghi.*
   c. *In un supermercato, alla cassa.*

1-c 2-b

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Io _____ lentamente quando mi presento a un collega italiano. *(Mówię powoli, kiedy przedstawiam się włoskiemu koledze.)*
   a. parlano b. parli c. parlo d. parla
2. Signora Rossi, Lei _____ inglese o solo italiano? *(Pani Rossi, czy mówi pani po angielsku, czy tylko po włosku?)*
   a. parla b. parli c. parlate d. parlano
3. Io e Marco _____ con il signore alla reception e diciamo i nostri nomi lentamente. *(Ja i Marco rozmawiamy z panem w recepcji i powoli mówimy nasze imiona.)*
   a. parlano b. parlate c. parliamo d. parla

***1**. parlo **2**. parla **3**. parliamo*

5. Odgrywanie ról - dialogi

Presentarsi al nuovo collega

Marco, nuovo collega: *Ciao, sono Marco Rossi, il nuovo collega.*
(Cześć, jestem Marco Rossi, nowy kolega.)

Anna, collega italiana: *Ciao Marco, piacere di conoscerti, io sono Anna Bianchi.*
(Cześć Marco, miło mi cię poznać, ja jestem Anna Bianchi.)

Marco, nuovo collega: *Piacere, Anna. Come si chiama il signore dell'ufficio accanto?*
(Miło mi, Anno. Jak nazywa się pan z biura obok?)

Anna, collega italiana: *Lui è il signor Verdi.*
(To pan Verdi.)

1. Come si chiama il nuovo collega?

_____

6. Ćwicz w parach lub z AI. ✨ (+)

1. Jesteś w pracy, pierwszego dnia w nowym biurze w Mediolanie. Spotykasz kolegę i chcesz być miły/a. Przedstaw się i zapytaj o jego imię. (Usa: Mi chiamo..., Come ti chiami?, Piacere)

_____

2. Jesteś na konferencji. Przy stanowisku rejestracji jest mężczyzna, którego nie znasz. Chcesz być formalny/a. Przywitaj się, podaj swoje imię i zapytaj o jego nazwisko. (Usa: il signore, il cognome, Piacere)

_____

Możliwe odpowiedzi

1. Mi chiamo Anna, piacere. E tu come ti chiami?
2. Buongiorno, signore, mi chiamo Marco. Qual è il suo cognome, per favore?

Chcesz ćwiczyć z nauczycielem? portal.colanguage.com/pl/teachers/it.

Ważne czasowniki	**Parlare** *(Mówić)* Presente
io	parlo
tu	parli
lui/lei	parla
noi	parliamo
voi	parlate
loro	parlano

A1.3 Di dove sei?

☐ Zapytaj kogoś, skąd jest
☐ Podaj swoją narodowość

Italia	*(Włochy)*	**Svezia**	*(Szwecja)*
Spagna	*(Hiszpania)*	**Finlandia**	*(Finlandia)*
Francia	*(Francja)*	**Il paese**	*(kraj)*
Portogallo	*(Portugalia)*	**La nazionalità**	*(narodowość)*
Belgio	*(Belgia)*	**La capitale**	*(stolica)*
Il Regno Unito	*(Wielka Brytania)*	**La città**	*(miasto)*
Svizzera	*(Szwajcaria)*	**L'abitante**	*(mieszkaniec)*
I Paesi Bassi	*(Holandia)*	**Da dove vieni?**	*(Skąd pochodzisz?)*
Germania	*(Niemcy)*	**Vivo in ...**	*(Mieszkam w ...)*
Polonia	*(Polska)*	**Nascere**	*(urodzić się)*
Danimarca	*(Dania)*	**Venire**	*(pochodzić/przyjść)*
Norvegia	*(Norwegia)*	**Vivere**	*(mieszkać/żyć)*

1. Dialog: Marco e Anna: origini e popolazione in Italia e in Europa

Marco:	Da dove vieni?	*(Skąd jesteś?)*
Anna:	Vengo dalla Polonia, ma vivo in Italia da due anni. E tu?	*(Jestem z Polski, ale mieszkam we Włoszech od dwóch lat. A ty?)*
Marco:	Io sono nato in Italia, sono italiano. Dove abiti?	*(Urodziłem się we Włoszech, jestem Włochem. Gdzie mieszkasz?)*
Anna:	Abito a Milano. E tu?	*(Mieszkam w Mediolanie. A ty?)*
Marco:	Abito nella capitale, Roma!	*(Mieszkam w stolicy, w Rzymie!)*
Anna:	Sai quanti abitanti ci sono in Italia?	*(Wiesz, ilu mieszkańców jest we Włoszech?)*
Marco:	Ora siamo 59 milioni di persone.	*(Teraz jest nas 59 milionów ludzi.)*
Anna:	E negli altri paesi europei?	*(A w innych krajach europejskich?)*
Marco:	In Germania ci sono 83 milioni di abitanti, in Francia 67 e in Spagna 47.	*(W Niemczech jest 83 miliony mieszkańców, we Francji 67, a w Hiszpanii 47.)*
Anna:	Capisco. C'è da aggiungere un nuovo abitante: sono nata in Polonia, ma mi sento italiana!	*(Rozumiem. Trzeba dodać nowego mieszkańca: urodziłam się w Polsce, ale czuję się Włoszką!)*

1. Dove vive Anna da due anni? *(Gdzie Anna mieszka od dwóch lat?)*
   a. A Roma
   b. In Italia
   c. A Milano
   d. In Polonia
2. Quanti abitanti dice Marco che ci sono in Italia? *(Ilu mieszkańców, według Marco, jest we Włoszech?)*
   a. 47 milioni
   b. 67 milioni
   c. 83 milioni
   d. 59 milioni

1-b 2-d

2. Gramatyka: Rodzajniki po włosku: Il, Lo, La, I, Gli, Le

Rodzajniki wskazują rodzaj i liczbę.

1. Il, la używa się przed słowami zaczynającymi się od spółgłoski.
2. Lo, uno oraz gli używa się przed słowami zaczynającymi się od s + spółgłoska, z, gn, ps.
3. W liczbie mnogiej wybierz i, gli, le (określone) albo dei, degli, delle (nieokreślone), stosując tę samą zasadę co w liczbie pojedynczej.

Articoli determinativi ***(Rodzajniki określone)***	Maschile *(Rodzaj męski)*		Femminile *(Rodzaj żeński)*
Singolare *(Liczba pojedyncza)*	Il (***Il*** ragazzo ***(Chłopiec)***	Lo (***Lo*** studente ***(Student)***	La (***La*** città ***(Miasto)***
Plurale *(Liczba mnoga)*	I (***I*** ragazzi ***(Chłopcy)***	Gli (***Gli*** studenti ***(Studenci)***	Le (***Le*** città ***(Miasta)***
Articoli indeterminativi ***(Rodzajniki nieokreślone)***			
Singolare *(Liczba pojedyncza)*	Un, Uno (***Un*** ragazzo ***(Jakiś chłopiec)*** (***Uno*** studente ***(Jakiś student)***		Una (***Una*** città ***(Jakieś miasto)***
Plurale *(Liczba mnoga)*	Dei (**Dei** ragazzi ***(Jacyś chłopcy)***	Degli (**Degli** studenti ***(Jacyś studenci)***	Delle (**Delle** città ***(Jakieś miasta)***

⚠ 1. L' używa się przed słowami zaczynającymi się od samogłoski: L'amico / L'amica.
2. Un' używa się przed rzeczownikami rodzaju żeńskiego zaczynającymi się od samogłoski: un' amica.

1. Di solito prendo _____ treno per andare in ufficio a Roma. *(Zwykle jadę pociągiem, żeby pojechać do biura w Rzymie.)*
   a. il b. lo c. uno d. un
2. Lavoro in _____ città molto internazionale, vicino alla Svizzera. *(Pracuję w bardzo międzynarodowym mieście, blisko Szwajcarii.)*
   a. un b. la c. lo d. una
3. A Milano ho _____ amico portoghese e un'amica tedesca. *(W Mediolanie mam portugalskiego przyjaciela i niemiecką przyjaciółkę.)*
   a. uno b. l' c. un d. il
4. _____ olandesi del mio corso di italiano vivono a Bologna. *(Holendrzy z mojego kursu włoskiego mieszkają w Bolonii.)*
   a. I b. Gli c. Lo d. Le

1. *il* ***2***. *una* ***3***. *un* ***4***. *Gli*

3. Gramatyka: Rodzaj i liczba rzeczowników

Rodzaj i liczbę rzeczowników widać w ich końcówce, a przy liczbie mnogiej końcówka się zmienia.

1. Są rzeczowniki rodzaju męskiego i żeńskiego.
2. Rodzajnik zawsze zgadza się z rodzajem.

	Singolare *(Liczba pojedyncza)*	**Plurale** *(Liczba mnoga)*
Maschile -o → -i	Il ragazzo *(Chłopiec)*	I ragazzi *(Chłopcy)*
Femminile -a → -e	La ragazza *(Dziewczyna)*	Le ragazze *(Dziewczyny)*
Maschile -e → -i	L'abitante *(Mieszkaniec)*	Gli abitanti *(Mieszkańcy)*
Femminile -e → -i	La nazione *(Naród)*	Le nazioni *(Narody)*

⚠ 1. Niektóre liczby mnogie są nieregularne: **il braccio** w liczbie mnogiej staje się **le braccia**.

1. Lui è italiano, è di Roma, ma adesso vive in una città tedesca con molti _____. *(On jest Włochem, jest z Rzymu, ale teraz mieszka w niemieckim mieście z wieloma mieszkańcami.)*
   a. abitante *b. abitantos* *c. abitantì* *d. abitanti*
2. In ufficio abbiamo due colleghi francesi e tre _____ italiane. *(W biurze mamy dwóch francuskich kolegów i trzy włoskie koleżanki.)*
   a. collegi *b. collega* *c. colleghe* *d. collegheh*
3. In classe ci sono molti studenti stranieri di _____ diverse. *(W klasie jest wielu zagranicznych uczniów z różnych narodów.)*
   a. nazione *b. naziones* *c. nazionni* *d. nazioni*
4. Milano e Torino sono grandi _____ italiane. *(Mediolan i Turyn to duże włoskie miasta.)*
   a. città *b. cittai* *c. cittae* *d. cittàs*

***1**. abitanti **2**. colleghe **3**. nazioni **4**. città*

4. Ćwiczenia

1. Ułóż poprawne zdania.

1. vieni? | Da | dove
(Skąd jesteś?)

_____

2. Berlino, la | Vengo dalla | capitale. | Germania, da
(Jestem z Niemiec, z Berlina, stolicy.)

_____

3. sei? | Di | che | nazionalità
(Jakiej jesteś narodowości?)

_____

4. vivo in | e ora | Italia. | Sono tedesco
(Jestem Niemcem i teraz mieszkam we Włoszech.)

_____

5. una collega dalla | Nel mio ufficio | c'è un collega | Spagna. | dalla Norvegia e
(W moim biurze jest kolega z Norwegii i koleżanka z Hiszpanii.)

_____

2. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Da dove vieni?	a. Sei francese?
2. Io vengo dalla Germania,	b. Sei italiano o spagnolo?
3. Madrid è la capitale	c. ma ora vivo a Milano.
4. Qual è la tua nazionalità?	d. della Spagna.

***1-b**: Skąd pochodzisz? Jesteś Włochem czy Hiszpanem? **2-c**: Pochodzę z Niemiec, ale teraz mieszkam w Mediolanie. **3-d**: Madryt jest stolicą Hiszpanii. **4-a**: Jakiej jesteś narodowości? Jesteś Francuzem?*

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie.

1. Che cosa dice Marco di sé? *(Co Marco mówi o sobie?)*
   a. *È un insegnante tedesco a Roma.*
   b. *È italiano e viene da Roma.*
   c. *È uno studente spagnolo in Italia.*
2. Da quale paese viene Anna? *(Z jakiego kraju pochodzi Anna?)*
   a. *Dalla Polonia, uno Stato dell'Europa dell'Est.*
   b. *Da una città italiana.*
   c. *Da un paese vicino alla Francia.*

1-b 2-a

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Ciao, da dove vieni? Io _____ dalla Germania. *(Cześć, skąd jesteś? Ja pochodzę z Niemiec.)*

   a. viene *b. vengono* *c. vengo* *d. vieni*

2. Mia moglie viene dalla Spagna e _____ a Milano. *(Moja żona pochodzi z Hiszpanii i mieszka w Mediolanie.)*

   a. vivi *b. vivo* *c. vivono* *d. vive*

3. Io _____ in Italia, ma vengo dalla Polonia. *(Mieszkam we Włoszech, ale pochodzę z Polski.)*

   a. vivono *b. vivo* *c. viviamo* *d. vive*

***1**. vengo **2**. vive **3**. vivo*

5. Odgrywanie ról - dialogi

Conoscersi al corso serale

Luca (studente italiano): *Ciao, io sono Luca, vengo dall'Italia, da Milano. E tu, di dove sei?*
(Cześć, jestem Luca, pochodzę z Włoch, z Mediolanu. A ty, skąd jesteś?)

Maria (studentessa straniera): *Ciao, piacere! Io sono Maria, vengo dalla Spagna.*
(Cześć, miło mi! Jestem Maria, pochodzę z Hiszpanii.)

Luca (studente italiano): *Ah, spagnola! Di che città sei?*
(Ach, Hiszpanka! Z jakiego miasta jesteś?)

Maria (studentessa straniera): *Sono di Madrid e adesso vivo qui a Torino.*
(Jestem z Madrytu i teraz mieszkam tutaj, w Turynie.)

1. Da dove viene Maria e dove vive adesso?

   _____

6. Ćwicz w parach lub z AI. (+)

1. To twój pierwszy dzień na wieczorowym kursie włoskiego. Rozmawiasz z koleżanką podczas przerwy na kawę. Zapytaj, skąd pochodzi i jaka jest jej narodowość. (Usa: Di dove sei?, Da dove vieni?, nazionalità)

_____

2. Jesteś na wydarzeniu firmowym w Mediolanie. Spotykasz zagranicznego kolegę i przedstawiasz się. Powiedz, gdzie teraz mieszkasz i z jakiego kraju pochodzisz. (Usa: Vivo in ..., Vengo da ..., Italia)

_____

Możliwe odpowiedzi

1. Di dove sei e qual è la tua nazionalità?
2. Vivo in Italia e vengo dalla Germania.

Chcesz ćwiczyć z nauczycielem? portal.colanguage.com/pl/teachers/it.

Ważne czasowniki	**Venire** *(Przyjść)* Presente	**Vivere** *(żyć)* Presente
io	vengo	vivo
tu	vieni	vivi
lui/lei	viene	vive
noi	veniamo	viviamo
voi	venite	vivete
loro	vengono	vivono

A1.4 Numeri e conteggio

☐ Naucz się liczyć
☐ Liczby od 1 do 100

Uno	*(jeden)*	**Dodici**	*(dwanaście)*
Due	*(dwa)*	**Tredici**	*(trzynaście)*
Tre	*(trzy)*	**Quattordici**	*(czternaście)*
Quattro	*(cztery)*	**Quindici**	*(piętnaście)*
Cinque	*(pięć)*	**Sedici**	*(szesnaście)*
Sei	*(sześć)*	**Diciassette**	*(siedemnaście)*
Sette	*(siedem)*	**Diciotto**	*(osiemnaście)*
Otto	*(osiem)*	**Diciannove**	*(dziewiętnaście)*
Nove	*(dziewięć)*	**Venti**	*(dwadzieścia)*
Dieci	*(dziesięć)*	**Contare**	*(liczyć)*
Undici	*(jedenaście)*	**Duemila**	*(dwa tysiące)*

1. Dialog: Al mercato: numeri e prezzi

Luca:	Buongiorno! Quanto costano le mele?	*(Dzień dobry! Ile kosztują jabłka?)*
Signora Rosa:	Buongiorno! Le mele costano due euro al chilo.	*(Dzień dobry! Jabłka kosztują dwa euro za kilogram.)*
Luca:	Allora prendo tre chili, per favore. Quante mele sono?	*(W takim razie poproszę trzy kilogramy. Ile to jest jabłek?)*
Signora Rosa:	Sono circa otto o nove mele.	*(To około osiem albo dziewięć jabłek.)*
Luca:	Perfetto. E quanto costano le pere?	*(Świetnie. A ile kosztują gruszki?)*
Signora Rosa:	Le pere costano quattro euro al chilo.	*(Gruszki kosztują cztery euro za kilogram.)*
Luca:	Prendo cinque o sei pere.	*(Wezmę pięć albo sześć gruszek.)*
Signora Rosa:	È circa un chilo, va bene?	*(To około kilogram, w porządku?)*
Luca:	Perfetto. Quant'è in totale?	*(Idealnie. Ile to razem?)*
Signora Rosa:	Le mele sono sei euro. Le pere sono quattro euro. Sei più quattro fa dieci euro.	*(Jabłka kosztują sześć euro. Gruszki kosztują cztery euro. Sześć plus cztery to dziesięć euro.)*

1. Dove sono Luca e la signora Rosa? *(Gdzie są Luca i pani Rosa?)*
   a. In banca
   b. In ufficio
   c. A scuola
   d. Al mercato
2. Quanto costano le mele al chilo? *(Ile kosztują jabłka za kilogram?)*
   a. Dieci euro
   b. Quattro euro
   c. Due euro
   d. Tre euro

1-d 2-c

2. Gramatyka: Liczebniki główne

Naucz się liczebników głównych po włosku, od 20 do 2 000 000 000.

1. Liczby od 21 do 99 tworzy się według schematu decina + numero.
2. Dla setek i tysięcy liczby zapisuje się bez spacji: centouno (101).

Numero	**Esempio**	
20: Venti	21: Ventuno	200: Duecento
30: Trenta	35: Trentacinque	220: Duecentoventi
40: Quaranta	48: Quarantotto	1000: Mille
50: Cinquanta	59: Cinquantanove	2000: Duemila
60: Sessanta	63: Sessantatré	1 000 000: Un milione
70: Settanta	77: Settantasette	2 000 000: Due milioni
80: Ottanta	82: Ottantadue	1 000 000 000: Un miliardo
90: Novanta	96: Novantasei	2 000 000 000: Due miliardi
100: Cento	135: Centotrentacinque	

⚠ 1. "Una dozzina" oznacza 12. Przykład: "Una dozzina di uova" .

1. Il corso inizia alle _____ e finisce alle ventitré. *(Kurs zaczyna się o dwudziestej pierwszej i kończy o dwudziestej trzeciej.)*
   a. ventun *b. venti uno* *c. ventuno* *d. ventiuno*
2. Questo libro costa _____ euro. *(Ta książka kosztuje trzydzieści pięć euro.)*
   a. trentacinque *b. trenta cinque* *c. trentacinquei* *d. trettacinque*
3. Siamo in _____ in ufficio oggi. *(Jest nas dziś dwieście dwadzieścia w biurze.)*
   a. duecenti venti *b. due cento venti* *c. duecento venti* *d. duecentoventi*
4. La città ha _____ di abitanti. *(Miasto ma dwa miliony mieszkańców.)*
   a. due milioni *b. duemilioni* *c. due millioni* *d. due milione*

***1**. ventuno **2**. trentacinque **3**. duecentoventi **4**. due milioni*

3. Ćwiczenia

1. Ułóż poprawne zdania.

1. a | Io | conto | venti. | uno | da
(Liczę od jednego do dwudziestu.)

_____

2. trentacinque | anni. | Ho | Quanti | anni | hai?
(Ile masz lat? Mam trzydzieści pięć lat.)

_____

3. euro. | venti | Quanto | Costa | costa?
(Ile to kosztuje? Kosztuje dwadzieścia euro.)

_____

4. quattro, cinque, sei, | Il mio numero | sette, otto, nove, | zero. | uno, due, tre, | di telefono è:
(Mój numer telefonu to: jeden, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć, siedem, osiem, dziewięć, zero.)

_____

5. e un | Siamo in | collega. | due: io
(Jesteśmy we dwoje: ja i kolega.)

_____

2. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Il mio numero è	a. fa cinquanta.
2. Su questa pagina	b. due euro e cinquanta.
3. Il caffè costa	c. conta fino a cento.
4. Quarantotto più due	d. trentotto, puoi segnare?

***1-d**: Mój numer to trzydzieści osiem, możesz zapisać? **2-c**: Na tej stronie policz do stu. **3-b**: Kawa kosztuje dwa euro i pięćdziesiąt. **4-a**: Czterdzieści osiem plus dwa to pięćdziesiąt.*

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie.

1. Quanti prodotti in tutto ordina la signora? *(Ile produktów łącznie zamawia pani?)*
   a. *Trenta prodotti*
   b. *Otto prodotti*
   c. *Dieci prodotti*
2. Quante sedie in più servono per la riunione? *(Ile dodatkowych krzeseł potrzeba na spotkanie?)*
   a. *Venti sedie*
   b. *Cinque sedie*
   c. *Quindici sedie*

1-c 2-b